

وضعیت کلی عشایر ایران

اکثر عشایر ایران با توجه به عمودی بودن کوچشان بین دامنه‌های ارتفاعات مهم از جمله البرز و زاگرس و دشت‌های مجاور آنها جابجا می‌شوند. کوچ افقی و بعضًا دورانی در دشت‌های وسیع و در مناطقی که تفاوت محسوسی از نظر پوشش گیاهی بین ارتفاعات و مطحه‌ای پست وجود ندارد، از جمله سیستان و بلوچستان صورت می‌گیرد. سومین ویژگی عشایر ایران و استگی به ساختار سیاسی و اجتماعی این که از جمله شاخصهای مهم شناخت یک فرد عشیره‌ای است می‌باشد.

عشایر کوچ رو ایران دارای سه ویژگی عمده می‌باشند: اول اینکه اساس معیشت ایشان متکی بر دامداری سنتی و نگهداری دام است، بطوریکه در میان عشایر رابطه اقتصادی و حتی عاطفی خاصی بین انسان و دام برقرار است. دوم کوچ کردن و جابجا شدن بین بیلاق و قشلاق که به منظور تعییف دامها از پوشش گیاهی طبیعی تازه و نیز بهره‌جویی از تنوع آب و هوایی صورت می‌گیرد، جابجایی و پراکنده‌گی کوچ نشینی در ایران با مقتضیات طبیعی، اقلیم، جهت و شکل مناطق جغرافیائی مطابقت دارد.

با توجه به شرایط اقلیمی و جغرافیائی سرزمین ایران کوچ نشینی در این مرز و بوم دارای پیشنهادی تاریخی بوده و علاوه بر اینکه تا یک قرن پیش کوچ نشینان قسم عمده‌ای از جمعیت کشور را تشکیل می‌دادند، در صحنۀ سیاسی نیز طی چندین قرن از قدرت و اقتدار حاکمیت سیاسی ایران و برخی از سرزمینهای اطراف را نیز در اختیار داشته‌اند.

از: اداره کل امور تعاونی‌ها - سازمان امور عشایری

عملکرد شرکت‌های

تعاونی عشایری

تاریخچه تشکیل تعاونیهای عشایری:

همچنین تأمین آب زراعی، بسته‌بندی، حمل و نقل محصولات کشاورزی و دامی اعضاء اساساً برنامه شرکت‌های تعاونی روستایی براین بود که افراد برای همکاری دور هم جمع شوند و مشکلات خود را که عمدتاً به خاطر حذف ارباب و نبود مدیریت مناسب جهت رتق و فتق امور روستاها بوجود آمده بود حل نمایند. اما چون این تشکیلات پایه مردمی نداشت، پیشرفت چندانی بدست نیاورد. در مجموع می‌توان گفت که شرکت‌های تعاونی قبل از انقلاب اسلامی تأثیر چندانی در زندگی

وظایف دیگری را نیز انجام دهند که عبارت بود از: تهیه بذر، وسائل آبیاری، دفع آفات بناهی و تهیه کالاهای مورد نیاز کشاورزان و در حال حاضر، ۲۴۱ شرکت تعاونی عشایری در ۱۹ استان عشایری کشور و با حمایت اقتصادی ۱۶ اتحادیه تعاونی در حال فعالیت هستند. اتحادیه مرکزی تعاونی‌های عشایری ایران نیز وظیفه خدمت به اتحادیه‌های استانها را بر عهده دارد.

برای اولین بار در سال ۱۳۱۸ جهت تأمین اعتبار بانکی روستاییان، صندوقهای تعاونی روستایی بوجود آمد؛ تأسیس این صندوقها تأثیر چندان محسوسی در زندگی روستاییان نگذاشت.

در سال ۱۳۲۹ این صندوقها به شرکت‌های تعاونی تغییر نام دادند که عمدۀ فعالیت این تعاونیها تأمین اعتبار مالی جهت مالکین و کشاورزان بود. این شرکت‌ها می‌بایست ضمن حذف ارباب و نزول خواران روستایی که همیشه منافع دهقانان را به مخاطره می‌افکردند،

اتحادیه‌ها و شرکت‌های تعاونی کشاورزی (عشایری)، به موجب قانون تغییر نام وزرات کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت کشاورزی واگذار شده بود به سازمان امور عشایر ایران تفویض گردید که رأساً با مسؤولیت سازمان امور عشایر نسبت به اجرای اختیارات و وظایف مذکور اقدام نمایند.

هم اکنون نیز وظیفه حمایت، هدایت و نظارت بر تعاونیهای عشایری و اتحادیه‌های آنها و همچنین اتحادیه مرکزی شرکت‌های تعاونی عشایری ایران به عهده سازمان امور عشایر ایران است که از طریق اداره کل امور تعاونیها و ادارات کل استانها این وظیفه قانونی عملی می‌گردد.

پس از خرید ساختمان مرکز آموزش امور تعاونی‌ها در مرداد ماه ۷۱، تقریباً هر ماه یک دوره آموزشی در آن برگزار شده و از استانها جهت شرکت در این دوره‌ها، دعوت بعمل آمده است. آموزش کامپیوتر، از اولویت‌های برنامه مرکز آموزش می‌باشد.

کارشناسان امور عشایری در حال بازدید از یک تعاونی

هستند (جدول شماره ۱). ضمناً اتحادیه مرکزی تعاونیهای عشایری ایران در تهران وظیفه خدمات رسانی به اتحادیه‌های استانها را به عهده دارد.

پس از تشکیل وزارت جهاد سازندگی و الحاق سازمان امور عشایر ایران به این وزارتخانه تعاونیهای عشایری که در واقع بخشی از تعاونیهای روستایی محسوب می‌شوند توسط وزیر وقت کشاورزی به لحاظ تسریع در امور کلیه اختیارات و وظایف قانونی که در قانون شرکت‌های تعاونی (تصویب ۱۳۵۰) و اصلاحیه‌های بعدی و آئین نامه مربوط به آن بر عهده وزارت تعاون و امور روستاها بود و اجرای آنها از جمله در مورد

روستائیان و عشایر نداشت.

بعد از انقلاب اسلامی، سازمان امور عشایر ایران با توجه به حسن همکاری و تعاونی که در بین عشایر وجود دارد، اقدام به تأسیس شرکت‌های تعاونی عشایری نمود. این شرکتها با اهداف زیر و بر مبنای اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی تشکیل گردیدند:

۱- واگذاری کار مردم به دست خود مردم و در حقیقت مردمی کردن امور.

۲- سبک شدن بارهاین، پرسنل، توزیع و بازرگانی و ... از دولت و اداره امور توسط خود مردم.

۳- ایجاد ارتباط بین جامعه عشایری با دولت و محو بیگانگی بین این دو.

۴- تأمین و توزیع احتیاجات اولیه عشایر توسط خودشان.

۵- مبارزه با دلالان و سلف‌خران و کوتاه کردن دست این غارتگران از جامعه عشایری.

۶- برقراری رابطه مبادله عادلانه بین عشایر و شرکت‌های تعاونی عشایری.

۷- آموزش فنی و بالارден سطح آگاهیهای علمی جهت افزایش تولیدات عشایری.

۸- کمک به تولیدات دامی و لبنی و رونق دامداری سنتی (عشایری) و صنایع دستی آنها.

۹- تهیه و توزیع امکانات و لوازم تولیدی.

۱۰- ایجاد بازار فروش برای تولیدات عشایری.

۱۱- کمک به خودکفایی کشور و قطع وابستگی.

۱۲- ایجاد تشکل در عشایر جهت تسهیل در امر خدمات فرهنگی، آموزشی و رفاهی.

تشکیلات تعاونیهای عشایری و جایگاه قانونی آنها:

شرکت‌های تعاونی عشایری که از سال ۶۱ تأسیس شدند هم اکنون طبق آخرین آمار رسمی استانها تعداد آنها به ۲۴۱ شرکت رسیده که در ۱۹ استان عشایری کشور *زیر نظر ۱۶ اتحادیه **تعاونی در حال فعالیت

عملکرد تعاونیهای عشايری از بدو تأسیس تا کنون:

از میان اهداف در نظر گرفته شده برای تعاونیهای عشايری، تعاونیهای مزبور در دهه اول عمر خود عمدتاً در زمینه تهیه و توزیع کالاهای مورد نیاز خانوارهای عشايری و دام عشاير فعالیت نموده‌اند که با توجه به شرایط اقتصادی عشاير و پراکندگی این قشر از جامعه در مناطق صعب‌العبور کار کوچکی نیز نبوده است.

ولی علت اصلی رغبت عشاير برای خرید کالا از شركتهای تعاونی عمدتاً نفاوت قیمت فاحش بین قیمت کالاهای شركتهای تعاونی و بازار آزاد بود که این امر از دو نرخی بودن ارز واردات کالاهای با ارز ۷۰ ریالی ناشی می‌شد. با خفیف شدن اختلاف قیمت کالاهای سهمیه‌ای و یکسان شدن نسبی بهای کالاهای عرضه شده در شركتهای تعاونی، سازمان امور عشاير تلاش کرده است تا این تعاونی‌ها را به جایگاه اصلی و پیش‌بینی شده خود سوق دهد و فعالیت این شركتها عمدتاً بر روی خدمات تولید (دامپوری - کشاورزی) مرکز شود.

شرکتهای تعاونی عشايری، علاوه بر تأمین کالاهای مورد نیاز عشاير، همواره در زمینه فعالیتهای اقتصادی عشاير نیز نقش بسزائی داشته‌اند. تهیه و توزیع جو و کسانتره، تهیه طرح پرواربرندی دام و ترویج آن بین عشاير، توزیع اعتبارات از محل تبصره چهار بین اعضای شركتهای تعاونی، خرید دام مازاد عشاير، خرید بزرگ عشاير و صدور آن به خارج از کشور در جهت جلوگیری از تخریب مراع، از سایر فعالیتهای عمدۀ شركتهای تعاونی

ردیف	استان	ایلام	خراسان	چهارمحال و بختیاری	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	کرمانشاهان	بوشهر	تهران	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	ردیف	جمعیت تحت پوشش تعاونی‌ها	تعداد خانوار عضو شركتها	تعداد فروشگاه ثابت و سیار	تعداد شرکت تعاونی
۱	آذربایجان شرقی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان شرقی		آذربایجان غربی		آذربایجان شرقی		۷۷۵۹۲	۱۳۲۰۰	۹۲	۷
۲	آذربایجان غربی		اصفهان		اصفهان		کرمانشاهان		بوشهر		تهران		۱۰۷۵۶۳	۱۶۲۵۲	۴۸	۱۰
۳	اصفهان		ایلام		ایلام		خراسان		تهران		آذربایجان غربی		۲۴۵۰۰	۴۰۰۰	۱۱	۹
۴	ایلام		کرمانشاهان		کرمانشاهان		بوشهر		آذربایجان غربی		آذربایجان شرقی		۶۸۸۰۰	۱۱۲۳۸	۲۰	۱۱
۵	کرمانشاهان		خراسان		خراسان		تهران		آذربایجان غربی		آذربایجان شرقی		۶۰۶۲۰	۱۰۹۰۰	۳۰	۱۱
۶	بوشهر		تهران		تهران		آذربایجان غربی		آذربایجان شرقی		آذربایجان غربی		۳۲۰۰۰	۳۹۷۰	۱۰	۱
۷	تهران		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان شرقی		آذربایجان شرقی		آذربایجان غربی		۸۸۱۴	۱۴۹۹	۱۰	۷
۸	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۱۸۲۲۵۰	۲۱۲۱۵	۱۱۴	۲۴
۹	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۶۵۰۰۰	۱۱۵۰۰	۲۴	۱۷
۱۰	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۷۲۰۰۰	۱۲۰۵۰	۹۶	۲۳
۱۱	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۱۸۰۶۰	۳۶۱۲	۱۱	۱۱
۱۲	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۶۵۲۴۵	۱۲۲۲۴	۱۱۸	۷
۱۳	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۱۸۹۷۵۰	۲۱۰۰۰	۶۱	۲۱
۱۴	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۱۲۱۵۹۵	۲۸۰۳۵	۲۴۵	۷
۱۵	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۱۱۲۲۶۰	۱۸۷۱۰	۸۴	۴۱
۱۶	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۱۷۶۷۰	۲۱۰۰	۱۳	۸
۱۷	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۷۲۰۰۰	۱۲۰۰۰	۳۹	۲۰
۱۸	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۷۲۰۰۰۰	۱۲۰۰	۱۵	۴
۱۹	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۸۰۰۰	۱۴۵۰	۶	۲
۲۰	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		۱۳۲۲۱۲۰	۲۲۷۳۵۵	۱۰۴۷	۲۴۱
	آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی		آذربایجان غربی					جمع

همانطور که در جدول شماره ۲ ذکر گردیده است سهمیه اعتبارات تبصره چهار شركتهای تعاونی عشايری از مبلغ ۴۰۰۰ میلیون ریال در سال ۶۱ به مبلغ ۲۷۰۰۰ میلیون ریال در سال ۱۳۷۲ رسیده است که نشان دهنده افزایش حدود ۸ برابر می‌باشد. لازم به ذکر است که افزایش ناگهانی این اعتبارات در سال ۷۰ به علت اضافه شدن اعتبارات سایر منابع بانکی به اعتبارات موصوف بوده است.

در صد جذب اعتبارات تبصره چهار از سال ۶۱ لغایت ۶۹ همواره بیش از ۸۰٪ بوده است، در حالیکه میزان جذب این اعتبارات در سال ۷۰ کاهش فاحشی را نشان می‌دهد. علت این موضوع عدم آشنایی کافی استانها با اعتبارات سایر منابع بانکی و همچنین

عشایری در سالهای اخیر بوده است. جدول شماره دو میزان تخصیص اعتبارات شركتهای تعاونی عشايری از محل تبصره چهار بودجه کل کشور را در دوازده ساله ۱۳۶۱ لغایت ۱۳۷۲ نشان می‌دهد.

عملکرد ۱۲ ساله اعتبارات تبصره چهار:

سهمیه اعتبارات تعاونی‌های عشايری از مبلغ ۴ میلیارد ریال در سال ۶۱، به مبلغ ۲۷ میلیارد ریال در سال ۷۲ رسیده است. در صد جذب اعتبارات از سال ۶۱ لغایت ۶۹، همواره بیش از هشتاد درصد بوده است.

جدول شماره ۲ عملکرد اعتبارات شرکت‌های تعاونی عشايری در دوازده ساله ۱۳۶۱-۷۲ (ارقام به میلیون ریال)

درصد جذب	میزان جذب	میزان تخصیص	سال
% ۸۲/۴	۳۲۳۷	۴۰۰۰	۱۳۶۱
% ۱۰۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۳۶۲
% ۸۲/۴	۴۱۲۰	۵۰۰۰	۱۳۶۳
% ۱۰۰	۸۰۰۰	۸۰۰۰	۱۳۶۴
% ۹۹/۹	۸۹۹۳	۹۰۰۰	۱۳۶۵
% ۹۶/۹	۹۶۹۳	۱۰۰۰۰	۱۳۶۶
% ۹۱/۷	۱۱۹۲۱	۱۳۰۰۰	۱۳۶۷
% ۹۸/۱	۱۰۳۸۲	۱۰۵۰۰	۱۳۶۸
% ۸۸/۱	۱۰۵۷۶	۱۲۰۰۰	۱۳۶۹
% ۶۴/۳	۱۴۱۵۵	۲۲۰۰۰	۱۳۷۰
% ۸۵/۷	۱۹۲۸۴	۲۲۵۰۰	۱۳۷۱
—	—	۲۷۰۰۰	۱۳۷۲

عدم پرداخت اعتبارات موصوف از طرف بانک کشاورزی اکثر استانها بوده است. در سال ۷۱ میزان جذب این اعتبارات نسبت به سال ۷۰ وضعیت بهتری یافته، لیکن رضایت‌بخش نمی‌باشد که علت آن رامی‌توان عملکرد ضعیف استانهای بوشهر، چهارمحال و بختیاری و خوزستان را ذکر نمود.

اعتبارات تبصره چهار

در سال ۱۳۷۱

بموجب تبصره چهار قانون بودجه سال ۱۳۷۱ کل کشور تا مبلغ ۲۰۰ میلیارد ریال از منابع قرض الحسن و در صورت عدم تکابو تا مبلغ ۳۰۰ میلیارد ریال دیگر از سایر منابع سیستم بانکی از طریق بانک کشاورزی جمهوری اسلامی ایران در اختیار بانک کشاورزی قرار گرفت و توسط بانک مذکور درجهت اهداف بخش کشاورزی و صنایع روستائی در برنامه اول توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر افزایش تولیدات بخش مزبور بعنوان سرمایه در گردش در اختیار صیادان، کشاورزان و عشاير عضو شرکتها و اتحاديه‌های تعاونی روستایی، عشايری و ... قرار گرفت و از این میزان طبق پیشنهاد بانک مرکزی و تصویب هیئت محترم دولت ۱۴/۵ میلیارد ریال از محل قرض الحسن و مبلغ ۸ میلیارد ریال از محل سایر منابع سیستم بانکی کشور در اختیار سازمان امور عشاير ایران قرار گرفت. از آنجا که اعتبارات قرض الحسن با کارمزد بانکی اندک (۳/۵ درصد) در اختیار عشاير قرار می‌گیرد، بدیهی است تقاضا جهت دریافت این اعتبارات بسیار بیشتر از اعتبارات سایر منابع بانکی که کارمزد بانکی آن در حدود ۱۰ درصد است، می‌باشد. از این‌رو اعتبارات قرض الحسن سال ۱۳۷۱ براساس ضریب جمعیتی (اعضای شرکتها تعاونی تحت پوشش) و عملکرد سوابت قبل بین استانهای عشايری تقسیم گردید و در توزیع اعتبارات گروه دوم میزان درخواست استانها نیز مدنظر قرار داده شد.

عملکرد اعتبارات قرض الحسن استانها در سال ۷۱:

قرض الحسن در سال ۷۱ به ۸۸/۳ درصد می‌رسد.

همانطور که در جدول شماره ۲ آورده

شده است، در سال ۷۱، استانهای آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، ایلام، کرمانشاه، تهران، سمنان، فارس، کرمان، گلستان و گرگان، لرستان، مرکزی و همدان با جذب ۱۰۰٪ این اعتبارات بهترین عملکرد را از نظر میزان

عملکرد اعتبارات قرض الحسن استانها در سال ۷۱ در مقایسه با سال ۱۳۷۰ وضعیت بهتری را نشان می‌دهد. زیرا درصد جذب این اعتبارات در سال ۷۰ از ۷۷/۹ درصد تجاوز نمی‌کرد در حالیکه نسبت اعتبارات جذب شده

جذب در بین ۱۹ استان عشايری داشته‌اند و استان سیستان و بلوچستان کلیه اعتبارات خود را در مسعود مقرر برگشت داد. استانهای چهارمحال و بختیاری با ۴۲/۴ درصد و استان بوشهر با صفر درصد جذب این اعتبارات ضعیف‌ترین عملکرد را در بین استانها داشته‌اند. سایر استانها نیز عملکرد متوسط یا نسبتاً خوبی (بیش از ۹۰٪) داشته‌اند. از دیدگاه کارشناسان امور تعاونی‌های سازمان استان خراسان با کمترین میزان بدھکاری اعضاء به شرکت‌ها بهترین عملکرد را در توزیع و جمع آوری استانها داشته است.

عملکرد اعتبارات سایر منابع بانکی استانها در سال ۷۱:

عملکرد اعتبارات سایر منابع بانکی نسبت به قرض الحسن در سطح پائین‌تری قرار دارد. (۸۱ درصد جذب در مقابل ۸۸/۳ درصد جذب قرض الحسن) ولی در مقایسه با سال ۷۰ عملکرد این اعتبارات وضعیت بسیار مطلوب‌تری را نشان می‌دهد. زیرا در سال ۷۰ که برای اولین بار این اعتبارات به شرکت‌های تعاونی عشايری تخصیص یافت تنها ۳۸ درصد توسط استانها جذب گردید، در حالیکه درصد جذب

جدول شماره ۳ عملکرد اعتبارات تبصره چهار (قرض الحسن) سال ۱۳۷۱

ردیف	استان	میزان اعتبار تحصیصی	میزان اعتبار % جذب	% اختصاصی	داده شده	داده شده شده
۱	آذربایجان شرقی	۱۱۰۰	۱۱۰۰	۷/۵۹	۱۰۰	۱۳۷۱
۲	آذربایجان غربی	۱۰۵۰	۱۰۵۰	۷/۲۴	۱۰۰	۸۷/۵
۳	اصفهان	۳۲۰	۲۸۰	۲/۲۱	۸۷/۵	۱۰۰
۴	ایلام	۸۰۰	۸۰۰	۵/۵۲	۱۰۰	۱۰۰
۵	کرمانشاهان	۷۳۰	۷۳۰	۵/۰۳	۱۰۰	-
۶	بوشهر	۳۵۰	۱-	۲/۴۱	-	۱۰۰
۷	تهران	۱۸۰	۱۸۰	۱/۲۴	۱۰۰	۴۲/۴
۸	چهارمحال و بختیاری	۱۶۵۰	۷۰۰	۱۱/۳۸	۷۱/۵	۹۴/۶
۹	خراسان	۹۵۰	۸۹۹	۶/۵۵	۷۱/۵	۹۷/۸
۱۰	خوزستان	۹۰۰	۸۸۰	۶/۲۱	۷۱/۵	۱۰۰
۱۱	سمنان	۳۵۰	۳۵۰	۲/۴۱	۷۱/۵	۱۰۰
۱۲	سیستان و بلوچستان	-	-	-	-	۷۳/۶
۱۳	فارس	۲۲۰۰	۲۲۰۰	۱۵/۱۷	۱۰۰	۱۰۰
۱۴	کرمان	۱۴۰۰	۱۴۰۰	۹/۶۶	۱۰۰	۱۰۰
۱۵	کهکیلویه و بویراحمد	۱۱۰۰	۸۱۰	۷/۵۹	۷۳/۶	۱۰۰
۱۶	گلستان و گرگان	۱۹۰	۱۹۰	۱/۲۱	۱۰۰	۱۰۰
۱۷	لرستان	۹۰۰	۹۰۰	۶/۲۱	۱۰۰	۱۰۰
۱۸	مرکزی	۱۵۰	۱۵۰	۱/۰۳	۱۰۰	۱۰۰
۱۹	همدان	۱۸۰	۱۸۰	۱/۲۴	۱۰۰	۸۸/۳
جمع						

۱- استان موفق به جذب اعتبارات نشد.

۲- سهمیه تحصیصی برگشت داده شد

این اعتبارات در سال ۷۱ به ۸۱ درصد رسید که نشان‌دهنده عملکرد مثبت استانها نسبت به سال قبل را نشان می‌دهد.

همانطورکه در جدول شماره ۴ آورده شده است، استانهای آذربایجان شرقی آذربایجان غربی، اصفهان، ایلام، کرمانشاهان، تهران، خراسان، کرمان (۹۹/۲٪) گلستان و گرگان، لرستان، مرکزی و همدان با جذب ۱۰۰ درصد این اعتبارات عملکرد خوبی داشته‌اند.

بلغکس استانهای بوشهر با صفر درصد جذب، چهارمحال و بختیاری با ۲۵ درصد جذب و کهکیلویه و بویراحمد با ۵۷/۱ درصد ضعیف‌ترین عملکرد را در بین ۱۹ استان عشايری داشته‌اند.

آموزش تعاون:

طبق برنامه تنظیم شده در اول سال ۱۳۷۱ قرار بود دوره‌هایی که امکان برگزاری آن در استان فراهم باشد برگزار و بقیه دوره‌ها بصورت مرکزی در تهران (مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره)) برگزار گردد و بهمین منوال اولین دوره حسابداری یک در استان سمنان برگزار گردید پس از خرید ساختمان واحد آموزش امور تعاونیها و تجهیز آن در مورخه ۷۱/۵/۷ اولین دوره آموزشی در ساختمان مرکز آموزش امور تعاونیها تشکیل گردید و پس از آن تقریباً هر ماه یک دوره آموزش برگزار شده و از استانها جهت شرکت در این دوره‌ها دعوت بعمل آمده است. در طی سال جاری این مرکز تلاش نموده است تا آموزش را به طریقه سمعی و بصری برای کلیه پرسنل ارائه نماید. که در این زمینه با مرکز آموزش مدیریت دولتی، دانشکده علوم اداری دانشگاه تهران، دانشگاه علامه طباطبائی مذاکراتی انجام شده و قرار است در آینده نزدیک اولین جلسه آن شروع شود.

آموزش کامپیوتر نیز از اولویتهای برنامه مرکز آموزش می‌باشد که کامپیوتراً شدن اطلاعات حسابداری و مالی سیستمها خود

تأکیدی بر این مدعاست.

در مجموع این دوره‌ها ۱۵۷ نفر شرکت کردند که ۱۲۸ نفر موفق به اخذ نمره قبولی شد و گواهینامه پایان دوره دریافت نمودند. برای اجرای کل دوره‌ها ۷۵۰۰۰۰ ریال هزینه گردید.

عملکرد واحد صنایع

دستی امور تعاوینها:

ردیف	استان	% اختصاص	میزان اعتبار	میزان اعتبار	% جذب
شده	داده شده	جذب شده	تخصیصی	میزان اعتبار	% جذب
۱	آذربایجان شرقی	۷۰۰	۷۰۰	۷۰۰	۸/۷۵
۲	آذربایجان غربی	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۷/۵۰
۳	اصفهان	۲۰۰	۲۰۰	۴۵۰	۲/۵۰
۴	ایلام	۴۵۰	۴۵۰	۴۵۰	۵/۶۲
۵	کرمانشاهان	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۵/۰۰
۶	بوشهر	۲۵۰	۲۵۰	۱	۲/۱۲
۷	تهران	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱/۲۵
۸	چهارمحال و بختیاری	۴۰۰	۴۰۰	۱۰۰	۵/۰۰
۹	خراسان	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۶/۲۵
۱۰	خوزستان	۵۰۰	۵۰۰	۲	۶/۲۵
۱۱	سمنان	۱۸۰	۱۸۰	۱۷۱/۸	۲/۲۵
۱۲	سیستان و بلوچستان	—	—	۳	—
۱۳	فارس	۱۲۰۰	۱۲۰۰	۱۰۵۰	۱۵/۰۰
۱۴	کرمان	۹۵۰	۹۵۰	۹۴۲/۹	۱۱/۸۸
۱۵	کهکلیویه و بویراحمد	۷۰۰	۷۰۰	۴۰۰	۸/۷۵
۱۶	گنبد و گرگان	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱/۸۸
۱۷	لرستان	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۷/۵۰
۱۸	مرکزی	۵۰	۵۰	۵۰	۰/۶۲
۱۹	همدان	۷۰	۷۰	۷۰	۰/۸۷
جمع		۸۰۰۰	۶۴۸۴/۷	۱۰۰	۸۱

۱ و ۲ - استان موفق به جذب اعتبار نشد.

۳ - استان متقاضی اعتبارات نبود.

مهترین ویژگی در بخش صنایع دستی عشايری، تولید برای مصرف است که البته ضروری است این فعالیت با خارج شدن از چرخه خود مصروفی، به منبع درآمدی برای عشاير تبدیل شود.

۲ - بررسی امکانات بالقوه هر منطقه با توجه به ساختار اجتماعی، اقتصادی آن.

۲ - مکاتبات در حصول دریافت اطلاعات از استانها.

۴ - ارائه رهنمود به ادارات تابعه جهت تهیه و ارسال طرحهای اجرائی توسعه.

لذا در همین راستا واحد امور تعاوینها در بخش صنایع دستی اقدام به برنامه‌ریزیهایی نموده تا بتواند این بخش را هرچه بیشتر فعال نموده و در حفظ و بقاء و توسعه و ترویج آن بکوشد. در این رهگذر اقدامات زیر انجام شده است.

۱ - بررسی وضعیت صنایع دستی عشايری در مناطق مختلف کشور.

* استانهای زنجان، یزد، کردستان، گیلان و هرمزگان قادر عشاير کوچرو می‌باشند، ضمناً استان اردبیل در نظر گرفته نشده است.

* استانهای مرکزی، همدان و بوشهر اتحادیه شرکتهای تعاونی عشايری ندارند.